

Tutkimus: Yli puolet eteläpohjalaisista valmiita matkustamaan 200 kilometriä kulttuurin perässä

Suomen Kulttuurirahaston teettämä kyselytutkimus kartoitti suomalaisten suhdetta taiteeseen ja kulttuuriin. Etelä-Pohjanmaalla ollaan keskimääräistä valmiimpia matkustamaan pitkiäkin matkoja kulttuuritapahtumiin, ja oman paikkakunnan kansalaisopistoa arvostetaan.

Yhteensä yli 8000 vastaajaa tavoittaneen tutkimuksen toteutti TNS Gallup. Etelä-Pohjanmaalla haastatteluja tehtiin 413.

Suosituimpia kulttuuri- ja taidekohteita Etelä-Pohjanmaalla ovat elokuvat, teatteri ja museot. Etelä-Pohjanmaalla asuvat käyvät populaari- ja kansanmusiikin tapahtumissa useammin kuin maan väestö keskimäärin, elokuvissa ja taidenäyttelyissä taas keskimäärää harvemmin.

Vastaajat voidaan jakaa erilaisiin kulttuurinkuluttajatyyppeihin sen mukaan, kuinka usein ja monipuolisesti he ilmoittavat käyttävänsä erilaisia kulttuuripalveluita. Eteläpohjalaiset jakautuvat eri ryhmiin hyvin samansuuntaisesti kuin suomalaiset yleisemmin: aktiivisia suurkuluttajia edustaa maakunnan asukkaista noin 5 %, aktiivisia, valikoivia kuluttajia noin joka kolmas, passiivisia yksipuolisia kuluttajia 44 % ja passiivisia kuluttajia noin joka viides.

Eteläpohjalaiset pitävät pitkiä matkoja merkittävämpänä kulttuurinkulutuksen esteenä kuin väestö keskimäärin. Yli puolet Etelä-Pohjanmaalla asuvista on toisaalta valmis matkustamaan kerran vuodessa tai useammin 200 kilometrin päähän kulttuuritapahtuman vuoksi. Omalta paikkakunnaltaan Etelä-Pohjanmaalla asuvat toivovat löytävänsä ennen kaikkea kirjaston, kirjakaupan, kulttuuriharrastuksia mahdollistavan kansalaisopiston, elokuvateatterin, taide- ja kulttuurialan harrastejärjestöjä sekä erilaisia kulttuurifestivaaleja. Kansalaisopistoa pidetään hieman tärkeämpänä kuin Suomessa keskimäärin.

Selvä enemmistö (68 %) Etelä-Pohjanmaalla asuvista ajattelee, että taidetta on tuettava verovarosta, jotta siitä nauttiminen olisi mahdollista vähävaraisillekin. Väittämä, jonka mukaan eliitin tulee itse maksaa taide, josta se pitää, saa taakseen enemmistön eteläpohjalaisista (53 %). Suhtautuminen vastaa suomalaisten keskiarvoa.

Eteläpohjanmaalaisista kaksi viidestä (45 %) pitää kulttuurilaitosten tarjontaa tärkeänä itselleen ja omalle hyvinvoinnilleen. Koko maan väestön keskuudessa prosenttiluku oli samaa tasoa (44 %).

Kulttuuri kiinnostaa kaikenlaisia suomalaisia

Myös valtakunnallisesti tarkasteltuna suomalaisten eniten suosimia kulttuuri- ja taidekohteita ovat elokuvat, museot ja teatteri. Kaksi kolmesta suomalaisesta on käynyt näissä viimeisten kahden vuoden aikana vähintään kerran.

Kaikkein aktiivisimpia kulttuurinkuluttajia löytyy keskimääräistä enemmän naisten, akateemisen tutkinnon suorittaneiden ja pääkaupunkiseudulla asuvien keskuudesta. Kulttuurin kuluttaminen taas on muuta väestöä vähäisempää niillä, jotka samaistuvat työväenluokkaan. Ansiot kuitenkin korreloivat vain vähän kulttuurinkulutuksen runsauden kanssa: niin aktiivisia kuin passiivisiakin kuluttajia löytyy melko tasaisesti kaikista tuloluokista.

Taiteen tehtävistä suomalaiset pitävät yksimielisimmin tärkeänä viihdytyksen ja lohdun tuomista arkeen (83 % pitää tärkeänä tai melko tärkeänä). Korkealle tärkeydessä nousevat myös esteettisten kokemusten tuottaminen ja ihmisten yhdistäminen yhteisten kokemusten kautta. Valtaosa vastaajista on taiteen merkityksestä näiltä osin samaa mieltä, sosiaalisesta asemasta riippumatta. Yli kaksi miljoonaa suomalaista (44 % vastaajista) pitää kulttuurilaitosten tarjontaa tärkeänä itselleen ja omalle hyvinvoinnilleen.

”Tämän tutkimuksen tulokset ovat melkein liian hyviä ollakseen totta”, toteaa Suomen Kulttuurirahaston yliasiamies **Antti Arjava**. ”Eihän kukaan kuvittele, että kaikkien suomalaisten pitäisi harrastaa kulttuuria. Lähes puolet kuitenkin pitää kulttuuria elämässään merkittävänä asiana, ja kaikilla kulttuurin lajeilla on kannattajansa.”

Vaikuttavimmat taide-elämykset

Tutkimuksessa kysyttiin myös, missä määrin vastaajat ovat vaikuttuneet eri taiteilijoiden työstä ja teoksista. Listan kärkipaikalle kohoaa taidemusiikin säveltäjä Jean Sibelius, jonka teoksista peräti 56 % suomalaisista kertoo vaikuttuneensa syvästi.

Taidelajeista myös kirjallisuus nousee vaikuttavuudessa korkealle: vaikuttavimpaan kymmenikköön mahtuvat niin Tove Jansson, Väinö Linna, Mika Waltari kuin Eino Leino. Erityisen vaikuttavia elämyksiä ovat tarjonneet myös mm. populaarimusiikkia edustava Juice Leskinen sekä taidemaalarit Albert Edelfelt ja Helene Schjerfbeck.

Etelä-Pohjanmaalla ollaan keskimäärää vaikuttuneempia etenkin kansanmuusikko Konsta Jylhän tuotannosta. Myös Kalle Päätalo ja Juhani Palmu saavat alueella keskimäärää enemmän arvostusta.

Tulokset ovat peräisin tutkimuksesta, jonka Suomen Kulttuurirahasto teetti TNS Gallup Oy:llä syys-lokakuussa 2013. Tutkimukseen vastasi internetpaneelissa yhteensä 8059 henkilöä, ja aineisto edustaa maamme 15–74-vuotiasta väestöä (pl. Ahvenanmaan maakunta). Etelä-Pohjanmaalla haastatteluja tehtiin 413. Tulosten luottamusväli on koko maan aineistossa suurimmillaan noin yksi prosenttiyksikkö kumpaankin suuntaan ja Etelä-Pohjanmaan kohdalla noin 4,5 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Tutkimustulokset verkossa:

Valtakunnalliset ja maakuntakohtaiset tutkimusraportit ja -aineistot ovat ladattavissa osoitteessa www.skr.fi/kulttuuritutkimus.

Lisätietoja:

Asiamies Mika Virkkala
puh. 0400 708941, mika.virkkala@skr.fi

Yliasiamies Antti Arjava, Suomen Kulttuurirahasto

puh. 050 385 7600, antti.arjava@skr.fi

Toimialajohtaja Juhani Pehkonen, TNS Gallup Oy
puh. 040 557 2393, juhani.pehkonen@tnsglobal.com

Suomen Kulttuurirahasto on yksityinen säätiö. Se tukee maamme kulttuurielämää myöntämällä apurahoja keskusrahastosta ja 17 maakuntarahastosta tieteen, taiteen ja kulttuurielämän eri aloilla toimiville henkilöille ja yhteisöille. Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätiedot osoitteesta www.skr.fi